

**МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

**ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАТИКИ, МАТЕМАТИКИ ТА ЕКОНОМІКИ**

**КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ТА ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ**

|                                                                                              |                                                                                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Назва освітнього компонента</b><br><i>Нормативний/вибірковий</i>                          | Міжнародні економічні відносини<br>вибіркова                                   |
| <b>Ступінь освіти</b><br><b>Бакалавр/магістр/доктор філософії</b><br><b>Освітня програма</b> | Бакалавр<br><br>Економіка та бізнес                                            |
| <b>Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)</b>                                          | 2026-2027 / непарний                                                           |
| <b>Науково-педагогічний працівник</b>                                                        |                                                                                |
| <b>Профайл науково-педагогічного працівника</b>                                              |                                                                                |
| <b>Контактний тел.</b>                                                                       |                                                                                |
| <b>E-mail:</b>                                                                               |                                                                                |
| <b>Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького</b>                                        |                                                                                |
| <b>Консультації</b>                                                                          | <i>Онлайн-консультації:</i> через систему ЦОДТ МДПУ ім. Богдана Хмельницького. |

## 1. АНОТАЦІЯ

Міжнародні економічні відносини (МЕВ) - це система відносин, що виникають між суб'єктами з різних країн з приводу виробництва, розподілу, обміну і споживання товарів, послуг, капіталів, ідей в умовах обмеженості ресурсів і міжнародного поділу праці в рамках світового господарства. Міжнародні економічні відносини є дисципліною вибірковою складової навчального плану, циклу дисциплін, які формують професійні компетентності. Здобувачі отримують теоретичні знання з проблематики міжнародних економічних відносин та вміння їх актуалізації конкретному практичному матеріалі. Освітній компонент «Міжнародні економічні відносини» покликаний сформувати цілісний огляд використання інструментів економічної політики та визначити їх практичне застосування для аналітичного пояснення економічних процесів у трансформаційних економіках.

Оцінювання результатів навчання в Університеті здійснюється відповідно до 100-бальної шкали. З освітнього компонента розробляються і доводяться до здобувачів критерії оцінки кожного виду діяльності, які в сукупності дозволяють оцінити результати навчання.

Робота здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях з кожного освітнього компонента оцінюється за видами навчальної діяльності. Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні роботи здобувачів на навчальних заняттях складає 30 балів.

Самостійна робота є видом навчальної діяльності здобувача, яка підлягає оцінюванню. Викладач визначає види самостійної роботи здобувачам (не більше 3-4 видів за освітнім компонентом). Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні самостійної роботи здобувачів складає 30 балів.

Загальний бал (ЗБ ОК) з освітнього компонента складається з суми балів, отриманих за навчальну, самостійну роботу та підсумковий контроль знань. Підсумковий контроль знань – залік.

## 2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

**Метою освітнього компоненту «Міжнародні економічні відносини»** – формування системи знань з міжнародних економічних відносин, умов, форм, методів і основного інструментарію міжнародної економічної діяльності.

**Завдання ОК** полягають у вивченні сутності й тенденцій інтернаціоналізації економіки, форм, методів, суб'єктів і рівнів міжнародної економічної діяльності, принципів і середовища її розвитку, практики здійснення і механізмів регулювання; набуття вмінь аналізувати й оцінювати світогосподарські явища і процеси у контексті національних інтересів України.

У результаті вивчення ОК здобувач повинен **знати:**

- процеси міжнародного поділу праці, спеціалізації та кооперування;
- форми, методи і механізми регулювання міжнародної торгівлі;
- процеси міграції робочої сили та руху капіталу; – проблеми функціонування світової валютної системи;
- напрями міжнародного науково-технічного обміну.

**вміти:**

- аналізувати особливості економічної системи будь-якої країни світу;
- визначати необхідність широкого залучення національних економік до світогосподарських процесів;
- розробляти стратегії формування іміджу та бренду країни на міжнародній арені;

- виявляти проблемні аспекти міжнародних економічних відносин;
- моделювати розвиток міжнародних економічних відносин у системі багатостороннього співробітництва.

Освітній компонент розрахований на здобувачів вищої освіти, предметом вивчення є міжнародні економічні відносини. Відповідно до освітньо-професійної програми «Економіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка та бізнес» галузі знань 05 «Економіка», вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей, наведених нижче.

### **3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ**

#### ***Інтегральна компетентність:***

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

#### ***Загальні компетентності:***

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

#### ***Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:***

Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.

Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати..

Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

### **4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ**

- Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.
- Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання (за видами діяльності), визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.
- Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.
- Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.
- Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

- Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.

## 5. ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

| Вид заняття     | лекції | практичні заняття | самостійна робота |
|-----------------|--------|-------------------|-------------------|
| Кількість годин | 30     | 14                | 76                |

## 6. ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

- Жодні форми порушення академічної доброчесності.
- Здобувач зобов'язаний відпрацювати всі пропущені практичні, лабораторні або семінарські заняття протягом двох тижнів.
- Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану) є підставою для недопущення здобувача до підсумкового контролю («Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького»).
- Здобувач, який навчається стабільно на «відмінні» оцінки і саме такі оцінки має за періодичні контролю, накопичує впродовж вивчення навчального курсу 90 і більше балів, має право не складати екзамен з даного освітнього компонента («Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького»)

**7. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ**  
**7.1 СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ (ЗАГАЛЬНА)**

| Кількість годин | Тема                                                                                        | Форма діяльності (заняття, кількість годин)                                  | Література                             | Завдання                                                                   | Вага оцінки | Термін виконання                                                    |
|-----------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|-------------|---------------------------------------------------------------------|
| <b>БЛОК 1.</b>  |                                                                                             |                                                                              |                                        |                                                                            |             |                                                                     |
| 11              | Тема 1. Поняття, основні визначення та історія виникнення міжнародних економічних відносин. | Лекція (2 год.)<br>Практичне заняття (- год)<br>Самостійна робота (9 год.)   | Основна, додаткова та інтернет ресурси | перегляд презентації та додаткового матеріалу, виконати практичне завдання | 5           | впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль) |
| 16              | Тема 2. Міжнародна торгівля товарами та послугами.                                          | Лекція (4 год.)<br>Практичне заняття (2 год.)<br>Самостійна робота (10 год.) | Основна, додаткова та інтернет ресурси | перегляд презентації та додаткового матеріалу, виконати практичне завдання | 5           | впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль) |
| 15              | Тема 3. Міжнародна міграція робочої сили.                                                   | Лекція (4 год.)<br>Практичне заняття (2 год.)<br>Самостійна робота (9 год.)  | Основна, додаткова та інтернет ресурси | перегляд презентації та додаткового матеріалу, виконати практичне завдання | 5           | впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль) |
| 16              | Тема 4. Міжнародний рух капіталу: іноземне інвестування.                                    | Лекція (4 год.)<br>Практичне заняття (2 год.)<br>Самостійна робота (10 год.) | Основна, додаткова та інтернет ресурси | перегляд презентації та додаткового матеріалу,                             | 5           | впродовж першого навчального семестру (перший                       |

|                |                                                                 |                                                                              |                                        |                                                                            |   |                                                                     |
|----------------|-----------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|---|---------------------------------------------------------------------|
|                |                                                                 | год.)                                                                        |                                        | виконати<br>практичне<br>завдання                                          |   | періодичний<br>контроль)                                            |
| <b>БЛОК 2.</b> |                                                                 |                                                                              |                                        |                                                                            |   |                                                                     |
| 15             | Тема 5. Світова валютна система і міжнародні валютні відносини. | Лекція (4 год.)<br>Практичне заняття (2 год.)<br>Самостійна робота (9 год.)  | Основна, додаткова та інтернет ресурси | перегляд презентації та додаткового матеріалу, виконати практичне завдання | 5 | впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль) |
| 16             | Тема 6. Міжнародні розрахунки                                   | Лекція (4 год.)<br>Практичне заняття (2 год.)<br>Самостійна робота (10 год.) | Основна, додаткова та інтернет ресурси | Скласти презентацію                                                        | 5 | впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль) |
| 15             | Тема 7. Міжнародні корпорації у світовому господарстві          | Лекція (4 год.)<br>Практичне заняття (2 год.)<br>Самостійна робота (9 год.)  | Основна, додаткова та інтернет ресурси | перегляд презентації та додаткового матеріалу, виконати практичне завдання | 5 | впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль) |
| 16             | Тема 8. Глобалізація та глобальні проблеми людства              | Лекція (4 год.)<br>Практичне заняття (4 год.)<br>Самостійна робота (6 год.)  | Основна, додаткова та інтернет ресурси | Розробити кейси вирішення конфліктів                                       | 5 | впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль) |

## 7. 2 СХЕМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

| Тема лекції                                                                                 | Зміст лекції                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Тема 1. Поняття, основні визначення та історія виникнення міжнародних економічних відносин. | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Суть міжнародних економічних відносин та міжнародного поділу праці.</li> <li>2. Основні показники світової торгівлі.</li> <li>3. Причини виникнення та форми міжнародних економічних відносин.</li> <li>4. Еволюція світового ринку.</li> <li>5. Формування міжнародних економічних відносин у Стародавньому Світі.</li> <li>6. Охарактеризуйте розвиток міжнародних економічних зв'язків у Середньовіччі.</li> </ol>                              |
| Тема 2. Міжнародна торгівля товарами та послугами.                                          | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Система класифікації товарів у міжнародній торгівлі.</li> <li>1.Передумови формування та значення світового ринку послуг.</li> <li>2. Стан та перспективи міжнародної торгівлі ліцензіями та “ноу-хау”.</li> <li>3.Міжнародний лізинг і його види. Значення міжнародного лізингу.</li> <li>4.Міжнародні інжинірингові та консультаційні послуги.</li> <li>5. Поняття „Інкотермс”.</li> <li>6. Франчайзинг в системі міжнародних послуг.</li> </ol> |
| Тема 3. Міжнародна міграція робочої сили.                                                   | <ol style="list-style-type: none"> <li>1.Міжнародна міграція робочої сили: поняття, види та етапи розвитку.</li> <li>2.Основні регіони тяжіння мігрантів.</li> <li>3.Соціально-економічні наслідки міжнародної трудової міграції.</li> <li>4.Міжнародне регулювання трудової міграції.</li> </ol>                                                                                                                                                                                            |
| Тема 4. Міжнародний рух капіталу: іноземне інвестування.                                    | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Поняття, зміст, види та форми іноземних інвестицій.</li> <li>2. Суть та причини прямих іноземних інвестицій.</li> <li>3. Основні тенденції розвитку ринку прямих іноземних інвестицій.</li> <li>4. Місце та роль ТНК в міжнародній виробничій та інвестиційній діяльності.</li> <li>5. Спільні підприємства у системі МЕН</li> </ol>                                                                                                               |
| Тема 5. Світова валютна система і міжнародні валютні відносини.                             | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Світова валютна система, її сутність та елементи.</li> <li>2. Еволюція світової валютної системи.</li> <li>3. Міжнародний валютний ринок.</li> <li>4. Система валютних курсів.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Тема 6. Міжнародні розрахунки                                                               | <ol style="list-style-type: none"> <li>1.Сутність міжнародних розрахунків.</li> <li>2. Валютні умови міжнародних розрахунків.</li> <li>3. Види платежу.</li> <li>4. Форми розрахунку.</li> <li>5. Засоби розрахунку.</li> <li>6. Використання банківських гарантій у міжнародних розрахунках.</li> </ol>                                                                                                                                                                                     |
| Тема 7. Міжнародні корпорації у світовому господарстві                                      | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Сутність поняття «транснаціональна корпорація».</li> <li>2. Причини виникнення ТНК.</li> <li>3. Етапи еволюції транснаціональної діяльності корпорацій.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

|                                                    |                                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                    | 4. Типи ТНК.<br>5. ТНК як агент глобалізації світової економіки.<br>6. Середовище функціонування транснаціональних корпорацій.                                                                     |
| Тема 8. Глобалізація та глобальні проблеми людства | 1. Сутність та основні ознаки процесу глобалізації сучасного світового господарства.<br>2. Наслідки глобалізації та антиглобалізм.<br>3. Фінансова глобалізація.<br>4. Глобальні проблеми людства. |

### 7.3 СХЕМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ (ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ)

| Тема практичного заняття                                                                    | Зміст практичного заняття                       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|
| Тема 1. Поняття, основні визначення та історія виникнення міжнародних економічних відносин. | Обговорення теми. Виконання практичних завдань  |
| Тема 2. Міжнародна торгівля товарами та послугами.                                          | Обговорення теми. Виконання практичних завдань  |
| Тема 3. Міжнародна міграція робочої сили.                                                   | Обговорення теми. Виконання практичних завдань  |
| Тема 4. Міжнародний рух капіталу: іноземне інвестування.                                    | Обговорення теми. Виконання практичних завдань  |
| Тема 5. Світова валютна система і міжнародні валютні відносини.                             | Обговорення теми. Виконання практичних завдань  |
| Тема 6. Міжнародні розрахунки                                                               | Обговорення теми. Виконання практичних завдань  |
| Тема 7. Міжнародні корпорації у світовому господарстві                                      | Обговорення теми. Виконання практичних завдань. |
| Тема 8. Глобалізація та глобальні проблеми людства                                          | Обговорення теми. Виконання практичних завдань  |

### 7.4 СХЕМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

| Тема для самостійного опрацювання                                                           | Зміст теми                                                                                                                                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Тема 1. Поняття, основні визначення та історія виникнення міжнародних економічних відносин. | 1. Опрацювання теоретичних основ із зазначеної теми.<br>2. Огляд додаткового теоретичного матеріалу з використанням додаткових діджитал ресурсів.  |
| Тема 2. Міжнародна торгівля товарами та послугами.                                          | 1. Опрацювання теоретичних основ із зазначеної теми.<br>2. Огляд додаткового теоретичного матеріалу з використанням додаткових діджитал ресурсів.  |
| Тема 3. Міжнародна міграція робочої сили.                                                   | 1. Опрацювання теоретичних основ із зазначеної теми.<br>2. Огляд додаткового теоретичного матеріалу з використанням додаткових діджитал ресурсів.  |
| Тема 4. Міжнародний рух капіталу: іноземне інвестування.                                    | 1. Опрацювання теоретичних основ із зазначеної теми.<br>2. Огляд додаткового теоретичного матеріалу з використанням додаткових діджитал ресурсів.. |
| Тема 5. Світова валютна система і міжнародні валютні відносини.                             | 1. Опрацювання теоретичних основ із зазначеної теми.<br>2. Огляд додаткового теоретичного матеріалу з використанням додаткових діджитал ресурсів.  |
| Тема 6. Міжнародні розрахунки                                                               | 1. Опрацювання теоретичних основ із зазначеної теми.<br>2. Огляд додаткового теоретичного матеріалу з використанням додаткових діджитал ресурсів.  |
| Тема 7. Міжнародні корпорації у світовому господарстві                                      | 1. Опрацювання теоретичних основ із зазначеної теми.<br>2. Огляд додаткового теоретичного матеріалу з використанням додаткових діджитал ресурсів.  |
| Тема 8. Глобалізація та глобальні проблеми людства                                          | 1. Опрацювання теоретичних основ із зазначеної теми.<br>2. Огляд додаткового теоретичного матеріалу з використанням додаткових діджитал ресурсів.  |

## 8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ФОРМ І ВИДІВ КОНТРОЛЮ

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про бально-накопичувальну

систему оцінювання результатів навчання здобувачами вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького <https://v.gd/ADELEh>. Бально-накопичувальна система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожного освітнього компонента містить поточний, підсумковий контроль знань та самостійну роботу.

| ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ<br>ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧА,<br>ЯКА ПІДЛЯГАЄ | РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ<br>НА НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТТЯХ                          | M1 | M2 | РАЗОМ |
|----------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|----|----|-------|
|                                                          | Доповіді на семінарських заняттях                                    | 5  | 5  | 10    |
|                                                          | Виконання практичних вправ                                           | 5  | 5  | 10    |
|                                                          | Виконання тестових завдань                                           | 5  | 5  | 10    |
|                                                          | Разом                                                                | 15 | 15 | 30    |
|                                                          | <b>САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА</b>                                    |    |    |       |
|                                                          | Підготовка презентацій і їх захист                                   | 10 | -  | 10    |
|                                                          | Написання есе                                                        | 10 | -  | 10    |
|                                                          | Написання тез доповідей для участі у науково-практичних конференціях | -  | 10 | 10    |
|                                                          | Разом                                                                | 20 | 10 | 30    |
|                                                          | <b>ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ<br/>(залік)</b>                              | -  | -  | 40    |
|                                                          | <b>Загальний бал ОК</b>                                              | -  | -  | 100   |

Робота здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях з освітнього компонента оцінюється за видами навчальної діяльності. Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні роботи здобувачів на навчальних заняттях складає 30 балів. Оцінювання видів навчальної діяльності здійснюється за шкалою «0», «1», «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання діяльності здобувачів вищої освіти за окремими видами навчальних робіт, наведені у таблиці нижче.

#### Оцінювання окремих видів робіт

|                                      |                                                         |
|--------------------------------------|---------------------------------------------------------|
| Методи контролю результатів навчання | Максимальна кількість балів та вимоги до їх накопичення |
|--------------------------------------|---------------------------------------------------------|

|                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Творчі завдання (реферат, есе, схеми, презентації)                | <p>5 балів:</p> <p>5 балів – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено широкий аналіз проблеми,</p> <p>4 бали – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено широкий аналіз проблеми, але є деякі недоліки у тексті,</p> <p>- 3 бали – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено достатній аналіз проблеми, але є деякі недоліки у тексті,</p> <p>– 1-2 бали – зміст не відповідає темі, є багато недоліків, невідповідність вимогам щодо оформлення, плагіат.</p> <p>0 балів – відповідь відсутня</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Практико-орієнтовані завдання (проекти, ситуаційні завдання тощо) | <p>5 балів:</p> <p>5 балів – завдання виконано правильно і якісно, виявлено вміння студента застосовувати, творчо використовувати психологічні теоретичні знання на практиці, пов'язані з особливостями і засобами психологічної діяльності.</p> <p>Здобувач демонструє навички ефективної взаємодії, аргументує, переконує, приймає рішення, логічно формулює думку, відстоює власну позицію у процесі вирішення фахових завдань.</p> <p>4 бали – завдання виконані в основному правильно, але неповно. В ході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу. Здобувач демонструє навички взаємодії, аналізує, аргументує, логічно формулює, демонструє приклади, роблячи вибір, намагається, але не завжди вміє відстояти власну позицію у процесі вирішення фахових завдань.</p> <p>3 бали – завдання виконані неповно та на низькому рівні. У ході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу. Здобувач демонструє навички взаємодії, обговорює, формулює, демонструє думку, роблячи вибір, не завжди вміє переконати, відстояти власну, віддають перевагу позиції інших у процесі вирішення фахових завдань.</p> <p>1-2 бали – завдання виконані неповно з помилками.</p> <p>Здобувач розглядає, розпізнає, описує в загальних рисах, але не визначає зв'язки між закономірностями, особливостями розвитку і функціонуванням психічних явищ в контексті професійних завдань.</p> <p>– 0 балів – відповідь відсутня</p> |

Згідно Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачами вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького самостійна робота є видом навчальної діяльності здобувача, яка підлягає оцінюванню. Викладачем за освітнім компонентом визначено 4 види самостійної роботи (згідно орієнтовного переліку видів діяльності здобувача, які дозволяють продемонструвати досягнення результатів навчання, наведених в Положенні). Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні самостійної роботи здобувачів складає 30 балів.

Освітнім компонентом також передбачено проходження навчальної практики, загальний бал (ЗБ) рахується за формулою:  $ЗБ = (ЗБ\text{ ОК} + НП) / 2$ , де ЗБ ОК = 100 балів; НП = 100 балів. Отриманий результат і буде показником загального балу (ЗБ).

Підсумковим контролем на освітньому компоненті Педагогіка з навчальною практикою є письмовий екзамен, на його складання надається 40 балів. Екзаменаційний білет включає 2 теоретичних питання (по 10 балів за відповідь на 1 питання) та 20 тестових завдань (по 1 балу за відповідь) з усіх тем, які входять до програми освітнього компоненту. Критерії оцінювання підсумкового контролю подано нижче:

| Характеристика критеріїв оцінювання знань                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Якісна шкала | За 40 бальною шкалою |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|----------------------|
| <b>Високий рівень</b><br>Характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання, творча, навчальна діяльність має дослідницький характер, позначена уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію. | Відмінно     | 36-40                |
| <b>Високий рівень</b><br>Характеризується глибокими і міцними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання, творча, навчальна діяльність має частково дослідницький характер, позначена уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.                  | Добре        | 33-35                |
| <b>Достатній рівень</b><br>Характеризується знаннями суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними. Студент самостійно засвоює знання у стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки.  | Добре        | 30-32                |
| <b>Середній рівень</b><br>Знання неповні, поверхневі. Студент відновлює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки. Здатний вирішувати завдання за зразком. Володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.                                                       | Задовільно   | 27-29                |
| <b>Початковий рівень</b><br>Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, обумовлюється початковим уявленням про предмет вивчення.                                                                                                                                                              | Задовільно   | 24-26                |

|                                                                                                                                                                                            |                                                                             |       |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|-------|
| Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач.                       | Не зараховано<br>(з можливістю повторного складання екзамену)               | 21-23 |
| Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватись при виконанні практичних задач, незнання основних фундаментальних положень | Не зараховано<br>(з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента) | 1-20  |

Оцінювання результатів навчання в Університеті здійснюється відповідно до 100-бальної шкали:

| Сума балів за всі види навчальної діяльності | Оцінка ECTS | Оцінка за національною шкалою                                              |                                                                       |
|----------------------------------------------|-------------|----------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|
|                                              |             | Для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики, диференційований залік | Для заліку                                                            |
| 90-100                                       | A           | Відмінно                                                                   | Зараховано                                                            |
| 82-89                                        | B           | Добре                                                                      |                                                                       |
| 74-81                                        | C           | Задовільно                                                                 |                                                                       |
| 64-73                                        | D           |                                                                            |                                                                       |
| 60-63                                        | E           |                                                                            |                                                                       |
| 35-59                                        | FX          | Незадовільно з можливістю повторного складання                             | Незараховано з можливістю повторного складання                        |
| 0-34                                         | F           | Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням освітнього компонента      | Незараховано з обов’язковим повторним вивченням освітнього компонента |

### Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті

(відповідно Положення про порядок визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького <http://surl.li/lgwzd>)

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького <http://surl.li/lgwzcd>, розміщеного на офіційному сайті Університету.

З даним Положенням здобувачів знайомлять куратор ЕCTS, гарант освітньої програми, НПП, які викладають на ОП.

Також інформація щодо перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті розміщується на офіційній сторінці кафедри, включаючи зразок заяви для визнання результатів такого навчання і рекомендованих онлайн-ресурсів для неформальної освіти.

Викладачами освітньої програми здійснюється моніторинг сертифікаційних програм, курсів на онлайн-платформах та в офлайн-режимі з метою надання здобувачам вищої освіти актуальної інформації про підвищення рівня професійної підготовки та можливого перезарахування результатів, отриманих у неформальній освіті. Такі рекомендації надаються здобувачам на сторінці освітнього компоненту на ЦОДТ, а також в месенджерах.

## 9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

### Основна

1. Міжнародні економічні відносини: навчальний наочний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня спеціальності 073 «Менеджмент» освітньої програми «Менеджмент і бізнесадміністрування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: В.В. Дергачова, К.О. Кузнецова, І.М. Манаєнко, В.А. Мельникова, О.С. Ченуша – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 340 с.
2. Світове господарство і міжнародні економічні відносини [Електронний ресурс] : навчальний посібник / С. В. Бестужева, В. А. Вовк, В. О. Козуб та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, професора Т. В. Шталь. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 239 с.
3. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник [Електронний ресурс]. Частина 1 / А.О. Задоя, А.С. Магдіч, О.А. Задоя. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2021. 142 с.
4. Міжнародна економіка : навчально-методичний посібник / О. М. Кібік, К. С. Нестерова, Ю. В. Хаймінова. Одеса : НУ "ОЮА", 2020. 85 с.
5. Козуб В. О. Особливості еволюційного розвитку бізнес-моделей міжнародних компаній / В. О.Козуб, Л. О. Чернишова, І. М. Плїш // Проблеми економіки. 2019. № 1 С. 12–19.
6. Босак А.О. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини: навч. посіб. Нац. ун-т «Львів. Політехніка». 3-тє вид. Львів: Міські інформаційні системи, 2021. 354 с.
7. Міжнародні економічні відносини: практикум [Електронний ресурс] : навч. посіб. / В.В. Дергачова, О. М. Згуровський, І.М. Манаєнко; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 80 с.
8. Міжнародні економічні відносини: практикум/ О.І Шнирков, А.С. Філіпенко, Р.О Заблоцька, Н.В. Резнікова та ін. за ред. О.І Шниркова. К.: 2018. 321 с.

9. Міжнародні економічні відносини : навчальний посібник / І. В. Амеліна, Т. Л. Попова, С. В. Владимиров. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 255 с

#### **Допоміжна**

10. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / Боярчук, А. І.; Огородник, Р. П.; Плющик, І. А.; Антофій, Н. М.; Федорова, Н. Є. Херсон : СТАР, 2018. 373 с.

11. Міжнародні економічні відносини: наоч. навч.-метод. посіб. / Рибчук, А. В.; Антофій, Н. М.; Герман, Л. Т.; Іващук, І. О. та ін. Укр.-англомов. вид. 2-е, перероб., допов. та розшир. Херсон : Гельветика, 2018. 391 с.

12. Міжнародні економічні відносини: Бакалаврський курс : навч. посіб. / редкол.: д-р екон. наук, проф. І. М. Посохов [та ін.]. / Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т», Навч.-наук. ін-т економіки, менеджменту і міжнар. бізнесу, Каф. менеджменту інновац. підприємництва та міжнар. екон. відносин. Харків : Вид-во Іванченка І. С., Ч. 1 2018. 605 с.

13. Міжнародні економічні відносини : конспект лекцій / Шнирков О. І., Заблоцька Р. О. ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. 5-те вид. - Дніпро : Баланс-Клуб , 2018. 285 с.

14. Міжнародна торговельна діяльність: підручник/ В.В. Рокоча, В.Г. Алькема, В.І. Терехов, Б.М. Одягайло [та ін.]; наук. ред. В.В. Рокоча. - К.: Університет економіки та права «КРОК», 2018. 698 с. 15. Міжнародна торгівля: підручник / За ред. Ю.Г. Козака. ЦУЛ, 2019. 510 с.

16. Четверта промислова революція: зміна напрямів міжнародних інвестиційних потоків: моногр. / за наук. ред. д.е.н., проф. А.І. Крисоватого та д.е.н., проф. О.М. Сохацької. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2018. 478 с.

17. Зварич Р. Є. Геоекономічні детермінанти альтерглобалізації: монографія. Тернопіль: ВПЦ 17 «Економічна думка ТНЕУ», 2018. 376 с.

18. Зварич Р. Є. Глобальні тренди нерівності доходів населення. Проблеми системного підходу в економіці. 2018. Вип. 1 (63). С. 21–27.

19. Oppermann T., Steinbeck W., Melzer M., Petersmann E.-U. Reforming the international economic order. Duncker & Humblot, 2020. 264 p.

20. Вербицька Г. Л. Особливості міжнародних економічних відносин України та ЄС // Економічний простір : збірник наукових праць / Придніпровська державна академія будівництва та архітектури. 2019. № 141. С. 65–75.

21. Шнирков О.І., Заблоцька Р.О. Міжнародні економічні відносини: конспект лекцій. Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. 5-те вид. Дніпро: Баланс-Клуб, 2018. 285 с.

22. Боярчук А.І. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. Херсон: СТАР, 2018. 373 с.

23. Світова економіка: підручник / за ред. О.І. Шниркова, В.А. Мазуренка, О.І. Рогача. Київ: Київський університет, 2018. 616 с.

24. Goldberg P. The future of trade: Policy can play a role in shaping the future of the ailing multilateral trade system. Finance & Development. 2019. Vol.56. p 2.

25. Зварич Р. Є. Асиметрія розвитку глобальної економіки. Бізнес-навігатор. 2018. Вип. 1-1 (44). С. 32–36.

26. Зварич Р. Є. Детермінанти економічного зростання країн, що розвиваються. Журнал європейської економіки. 2018. Том 17, № 1 (64). С. 19–33.

27. Міжнародна економіка: підруч. / С.О. Гуткевич, М.Д.Корінько, Ю.М.Сафонов. - 3-є вид., перероблене та доповнене. Вид-во «Діса Плюс», 2021. 428 с.

28. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини: історія, теорія, політика: підручник. Київ: Либідь, 2019. 958 с.

29. Національні економіки у глобальному світі: монографія / за ред. доктора економічних наук, професора А.О. Задой. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2021. 299 с.
30. Annual Report 2021. World Trade Organization. 2021. URL: [https://www.wto.org/english/res\\_e/booksp\\_e/anrep\\_e/anrep21\\_chap1\\_e.pdf](https://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/anrep_e/anrep21_chap1_e.pdf). 31. Failed Globalisation: Inequality, Money, and the Renaissance of the State / Heiner Flassbeck, Paul Steinhardt. World Scientific, 2020. 320 p.
32. Democracy Index 2021. Economist Intelligence Unit. 2021. URL: <https://www.eiu.com/n/campaigns/democracy-index-2021/>.
33. Competition, Innovation and Trade / Larry D Qiu. World Scientific Studies in International Economics, 2020. 392 p.
34. Ease of Doing Business Index. The World Bank Group. 2022. URL: <https://tradingeconomics.com/ukraine/ease-of-doing-business>. 35. Economics of G20 / John Whalley. A World Scientific Reference (In 2 Volumes), 2020. 492 p.
36. FDI Statistics. The UNCTAD. 2022. URL: <https://hbs.unctad.org/foreign-direct-investment/>.
37. World Trade Report 2021. The World Trade Organization (WTO). 212 p. URL: [https://www.wto.org/english/res\\_e/booksp\\_e/wtr21\\_e/00\\_wtr21\\_e.pdf](https://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/wtr21_e/00_wtr21_e.pdf).
38. Global Competitiveness Index. World Economic Forum. 2018. URL: <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-report-2015-2016/economies/#economy=UKR>.
39. Global Economic Prospects, June 2022. World Bank Group. 2022. URL: <https://www.worldbank.org/en/publication/global-economic-prospects>.

## **10. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ**

1. [www.ebrd.com](http://www.ebrd.com) - Європейський банк реконструкції та розвитку.
2. [www.icps.kiev.ua](http://www.icps.kiev.ua) - Міжнародний центр перспективних досліджень.
3. [www.ics.org.ua](http://www.ics.org.ua)-Інститут конкурентного суспільства.
4. [www.invest.delovoy.com](http://www.invest.delovoy.com)-Інвестиційний експерт.
5. [www.mavica.ra](http://www.mavica.ra) - Багатомовний пошуковий каталог
6. <http://icps.com.ua/> – Міжнародний центр перспективних досліджень.
7. <https://www.worldbank.org/en/home> - Світовий банк
8. <https://www.imf.org/en/home> - МВФ